

Notat

Lov om betalinger - loyalitet

Til: Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget

Fra: Dansk Erhverv

Lov om betalinger - L157

Der er tre hovedproblemer for detailhandlen ved det fremsatte lovforslag, med senere ændringsforslag af 9. maj 2017:

- 1) Krav om fravalg af loyalitet i betalingssituationen
 - a. Reglen besværliggør betalingsflowet og kræver nye og store investeringer for butikkerne. Der er tale om en dansk særregel.
- 2) Forbud mod prisdifferentiering på baggrund af betalingsoplysninger
 - a. Reglen fratager butikkerne muligheden for at give forbrugere - der selv ønsker det - gode målrettede tilbud. Der er tale om en dansk særregel.
- 3) Definitionen af betalingsoplysninger
 - a. Reglen bør alene vedrøre oplysninger der genereres direkte som følge af selve betalingen. Der er tale om en dansk særregel.

Baggrund

Det fremsatte lovforslag, med senere ændringsforslag, er markant tilbageslag for både forbrugere og erhvervsdrivende for så vidt angår de loyalitetsprogrammer der - trods en datamæssig adskillelse fra betalingstjenesten - på anden vis er tilknyttet betalingstjenesten - fx via samme plastik-kort eller samme app. At loven også skal gælde for loyalitetsprogrammer skyldes alene en dansk særregel.

Forslagene er ikke i tråd med den digitale virkelighed, og med de ønsker og behov ift. udnyttelse af de muligheder, der ligger i teknologien.

Dansk Erhverv ønsker, at det gennem øget digitalisering skal være nemt at være forbruger og erhvervsdrivende - desværre går det nye forslag i modsat retning. Det er Dansk Erhvervs opfattelse, at PSD2 og dermed lov om betalinger både kan og skal være med til at skabe nye muligheder for detailhandlen og fintech-industrien, som dermed kan fastholde og skabe nye arbejdspladser. Imidlertid vil en lov med uklare, upræcise og stramme regler, som i øvrigt er bødesanktionerede, ikke fordre lyst til nytænkning. Generelt er det Dansk Erhvervs opfattelse, at direktivet skal implementeres så direktivnært som muligt. Reglerne om loyalitet er danske særregler, der stiller danske virksomheder ringere end virksomheder fra andre EU-lande, hvor man ikke har tilsvarende særregler.

HLS

Side 1/3
Dato: 19. maj 2017

Danmark er – os bekendt - det eneste land i EU, der har valgt at lave en særregulering af loyalitetsprogrammer ved implementeringen af PSD2. Brug og behandling af persondata er generelt reguleret af persondatalovgivningen.

Krav om fravalg af loyalitet i betalingssituationen (Bemærkningerne til §7)

L157 er en implementering af betalingstjenestedirektiv nummer to – kaldet PSD2. PSD2 fastsætter regler vedrørende betalingstjenesteudbydere, og der er derfor ikke blot tale om en overimplementering, men en decideret fejlimplementering, når man i forslaget til loven ønsker at regulere loyalitetsprogrammer, der ikke udbydes af betalingstjenesteudbydere.

Kravet udspringer formentlig af den nuværende forbrugerombudsmand Christina Toftegaard Nilsens nye og overraskende fortolkning af den nuværende betalingstjenestelov. Fortolkningen er en 180 graders ændring af den hidtidige praksis fra den tidligere forbrugerombudsmand Henrik Øe (nuværende generaladvokat ved EU-domstolen).

Den hidtidige praksis var, at betalingstjenesteloven alene fandt anvendelse på udbydere af betalingstjenester – hvilket er i overensstemmelse med PSD, der fastlægger regler for udbydere af betalingstjenester. Det er – så vidt vi er bekendt – også således den er implementeret i resten af EU.

Det er den nuværende Forbrugerombudsmands opfattelse, at den nugældende lov finder anvendelse på såvel udbydere af betalingstjenester, som andre virksomheder. Det fører til et krav om, at en forbruger skal kunne fravælge loyalitet i betalingssituationen. Dette genfindes ikke i direktivet, i den nugældende lov eller forarbejderne til loven.

Det er uhensigtsmæssigt, at den nye særfortolkning af den nugældende lov forsøges indskrevet i bemærkninger til den kommende lov – i strid med direktivet og i strid med tidligere praksis.

Forbrugeren, der har sammenlagt sin betalingstjeneste og sit loyalitetsprogram på samme kort, samme app e.l., skal naturligvis kunne afmelde sig loyalitetsprogrammet. Det kan fx ske på en hjemmeside, via en app eller i kundeservice. Et rigtigt krav om, at det skal ske i selve betalingssituationen, vil være dyrt at gennemføre og vil besværliggøre betalingsflowet. Særligt vil det være ødelæggende ift. de nye smidige betalingsløsninger med kontaktløse betalinger med kort eller mobil, da en stillingtagen til registrering af loyalitet vil afbryde et betalingsflow, der er designet til at være let og smidigt.

Det er uigennemskueligt, hvilket beskyttelseshensyn, der søges imødekommet ved en sådan særregel henset til, at det er forbrugeren selv, der har valgt at sammenlægge loyalitetsprogram og betalingstjeneste på samme kort. Forbrugeren kan også frit vælge, at benytte et andet betalingsmiddel, fx kontanter eller et andet kort, hvis forbrugeren ikke ønsker, at der foretages registreringer i loyalitetsprogrammet.

Dansk Erhverv foreslår: Fjern det eksplicite krav om, hvordan og hvornår, forbrugeren skal kunne fravælge et loyalitetsprogram. Fastsæt alene et krav om, at forbrugeren nemt skal kunne melde sig ud af et loyalitetsprogram.

Forbud mod prisdifferentiering på baggrund af betalingsoplysninger (§124a, stk. 1)

Hvis en forbruger har valgt at tilmelde sig et loyalitetsprogram, der bygger på den nuværende foreslåede formulering af betalingsoplysninger, således at forbrugeren kan få gode målrettede tilbud og rabatter, så skal dette være muligt for forbrugeren.

Med den foreslåede formulering af definitionen af betalingsoplysninger, vil det ikke være muligt for en butik, at give gode målrettede tilbud til de loyalitetskunder, som har tilknyttet deres loyalitetsprogram til betalingskortet, hvilket ellers er formålet med et loyalitetsprogram – at lave særlige gunstige tilbud til de loyale kunder. Derimod kan butikken godt gøre det til de kunder, der har et fysisk adskilt loyalitetsprogram – uanset at de oplysninger der gives til butikken er de samme.

Detailhandlen er i dag underlagt regler om, at der skal skiltes med prisen på varen i butikken. En vare kan derfor aldrig koste mere end der fremgår i butikken. Der kan derimod godt gives en lavere pris på baggrund af forhandling eller via et separat loyalitetsprogram.

Dansk Erhverv foreslår: Undtag detailhandlens loyalitetsprogrammer fra denne regel.

Definitionen af betalingsoplysninger (Bemærkningerne til §7)

Definitionen af betalingsoplysninger er en dansk særregel, som alene er nødvendiggjort af, at man modsat direktivet ønsker at regulere andet end betalinger. Derfor har der også været nødvendigt i bemærkningerne til bestemmelsen, at medtage såvel oplysninger/data der bliver generet af selve betalingstjenesten, fx et Dankort og oplysninger der bliver genereret ved varekøbet, uafhængigt af betalingsformen, fx en købskvittering.

Betalingsoplysninger skal alene defineres som oplysninger om selve betalingen, som alene genereres på baggrund af anvendelse af selve betalingstjenesten. Oplysninger om varesalg o.l., der genereres, uanset hvordan forbrugeren betaler – om det er med kontanter eller med en betalingstjeneste – er ikke betalingsoplysninger, men varer- og ydelsesoplysninger. Oplysningerne er ikke i sig selv personhenførbare, og da de i øvrigt ikke vedrører selve betalingen, skal de oplysninger ikke behandles i lov om betalinger, men alene i anden lovgivning.

Dansk Erhverv foreslår: Betalingsoplysninger defineres som oplysninger der genereres som følge af gennemførelsen af selve betalingstransaktionen.

Dansk Erhverv skal i øvrigt henvise til vores høringssvar af 15. maj 2017.